

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului și de către inculpatul Martîniuc Serghei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 februarie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală privind-l pe

Martîniuc Serghei Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 01.10.2020 - 19.02.2021;
2. Instanța de apel: 05.04.2021 - 26.10.2021;
3. Instanța de recurs ordinar: 12.01.2022 - 16.02.2022.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 februarie 2021, Martîniuc Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Martîniuc Serghei în bugetul de stat cheltuielile judiciare constatării medico-legale și a expertizelor judiciare în cuantum total de 21242 (douăzeci și unu mii două sute patruzeci și doi) lei.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, Martîniuc Serghei, la data de 20 iulie 2020, aproximativ la orele 20:00 min., în timp ce se afla în bucătăria apartamentului nr. Xxxxxx, amplasat pe adresa șos. Xxxxxx din mun. Chișinău, a săvârșit acțiuni intenționate cu scopul de a-l omorî pe Buruncenco Liviu, cu care a intrat într-un conflict și i-a aplicat ultimului 4 lovituri cu un obiect înțepător-tăietor de formă plată cu muchie și tăiș în regiunea toracelui, prin care i-a provocat conform raportului de expertiză judiciară nr. 202003C1761 din 21 august 2020 „*patru plăgi înțepat-tăiate a toracelui cu lezarea tegumentelor, țesuturilor moi și pulmonului*

stâng, care prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu, în ansamblu se califică ca vătămare gravă, iar între leziunile corporale depistate și cauza decesului este legătură causală directă”, în rezultatul cărora Buruncenco Liviu a decedat.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Martîniuc Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „*omorul intenționat al unei persoane*”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel, inculpatul Martîniuc Serghei, prin care a solicitat reexaminarea cauzei sale dat fiind faptul că prima instanță nu a luat în considerație declarațiile lui.

A explicat că își recunoaște vina și îi pare rău că s-a întâmplat așa, dar a fost nevoit să se apere. A relatat circumstanțele cazului și a solicitat audierea polițistului care l-a reținut pentru a declara instanței starea în care l-a găsit.

3.1. La fel, avocatul Criclivii Sergiu în numele inculpatului Martîniuc Serghei a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19.02.2021, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Martîniuc Serghei să fie achitat.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, în rechizitoriu, neîntemeiat se face lipsa probelor de combatere a versiunii învinuitului Martîniuc Serghei că, ultimul s-a apărat de acțiunile de violență, etc. aplicate asupra sa de către partea vătămată, nu s-au efectuat acțiuni de urmărire penală și de investigații operative întru stabilirea tuturor circumstanțelor de comitere a infracțiunii, nu s-au înlăturat divergențele din cadrul cauzei penale, etc.

Apelantul a menționat că la 18.01.2021, inculpatul Martîniuc Serghei, în fața instanței de fond a fost de acord să facă declarații pe seama învinuirii aduse și a declarat că, își susține declarațiile depuse în fața organului de urmărire penală și procuror, depuse la faza de urmărire penală, pe care le susține, și a mai declarat că acțiunile sale au fost de a se apăra de acțiunile violente aplicate de partea vătămată pe motiv că ultimul nu-și găsea buletinul de identitate, fiind acuzat nejustificat și neîntemeiat de sustragerea actului său de identitate, și a aplicat ca mijloc de apărare cuțitul de bucătărie, găsit la întâmplare, fără a avea intenția și scop de omor a părții vătămate. Nu a avut intenția, nu s-a pregătit și nu și-a dorit moartea părții vătămate.

Apărarea în susținerea poziției nevinovăției inculpatului a arătat că, organul de urmărire penală neîntemeiat nu a soluționat cererea apărării din 30.07.2020 înaintată către IP Botanica, iar instanța judecătorească a respins cererea apărării din 14.01.2021 întru dispunerea efectuării expertizei medico-legală în privința învinuitului Martîniuc Serghei, pe motiv că nu este organ de urmărire penală, întru confirmarea sau infirmarea versiunii înaintate de învinuit, că la 25.07.20 a primit leziuni corporale în rezultatul aplicării forței fizice de către partea vătămată Buruncenco Liviu, la domiciliul ultimului.

Avocatul a relevat că, în fața instanței de fond a pledat pe faptul că inculpatul s-a apărat de acțiunile violente aplicate fără temei de partea vătămată și că acuzatorul

de stat nu a demonstrat prin probele prezentate și examinate în instanța judecătorească că inculpatul Martîniuc Serghei a avut intenția și scopul de omor a părții vătămate, prin urmare nu a fost demonstrată comiterea de către Martîniuc Serghei a infracțiunii încriminate prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal.

Astfel, apărarea în numele inculpatului a conchis că, instanța de fond la adoptarea sentinței de condamnare din 19.02.2021 nu a respectat cerința legii cu privire la cercetarea multilaterală, completă și obiectivă a circumstanțelor infracțiunii săvârșite, în special privind clarificarea intenției celui vinovat și a motivelor omorului.

Deci, instanța judecătorească a emis sentința de condamnare din 19.02.2021 contrar prevederilor art.8 alin.(3), art.585 alin.(1) pct.3), pct.6), alin.(4), (5), art.389 Cod de procedură penală, pct.4 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 10 din 24.02.2000, pct. 6 al Hotărârii Plenului CSJ nr.5 din 19.06.2006.

La fel, apărarea a mai invocat că:

- nu au fost verificate de organul de urmărire penală și procuror declarațiile inculpatului până și în ziua din 20.07.2020, precum ar fi că, partea vătămată a ridicat de mai multe ori mijloace bănești de la bancă care au parvenit pe numele ultimului de la sora inculpatului care se află peste hotare;

- lipsa măsurilor de investigație operativă și procesul penal întru stabilirea orei și zilei survenirii decesului a părții vătămate;

- concretizarea și înlăturarea divergențelor în declarațiile inculpatului, martorilor, privind ora și ziua survenirii decesului părții vătămate, etc;

- lipsa măsurilor operative și procesual penale întru verificarea declarațiilor succesului părții vătămate Jechiu Elena privind dispariția de la locul comiterii infracțiunii a unui laptop, două telefoane, etc;

- lipsa măsurilor operative și procesual penale întru verificarea și combaterea versiunii inculpatului că s-a apărat de acțiunile agresive și violente ale părții vătămate;

- încălcarea prevederile art.143 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală privind refuzul instanței și a organului de urmărire penală întru dispunerea efectuării obligatorii a expertizei judiciare, pentru constatarea gradului de gravitate, și a caracterului vătămarilor integrității corporale pricinuite inculpatului Martîniuc Serghei de către partea vătămată;

- lipsa măsurilor operative și procesual penale întru verificarea și combaterea versiunii inculpatului că conflictul între inculpat și partea vătămată s-a iscat din cauza pierderii buletinului ultimului, adică la locul săvârșirii infracțiunii a fost găsit buletinul părții vătămate, sau a fost găsit în alt loc, sau nu a fost găsit deloc, etc;

- lipsa neîntemeiată a constatării de către instanța judecătorească și a organului de urmărire penală a circumstanței atenuante privind contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și recunoașterea vinovăției parțiale a inculpatului;

- lipsa examinării și constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada deținerii inculpatului în Penitenciarul nr.13-Chișinău, în perioada 25.07.2020- 19.02.2021, etc;

Apărarea în numele inculpatului Martîniuc Serghei a conchis că, instanța de fond prin sentința din 19.02.2021 nu a verificat versiunea apărării și a inculpatului, nu a lichidat divergențele apărute și nu le-a apreciat corespunzător, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului, adică a fost emisă o sentință de condamnare întemeiată pe presupuneri, care este pasibilă de a fi anulată ca fiind nemotivată și neîntemeiată, din care motiv instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Martîniuc Serghei și a avocatului Criclivîi Sergiu în numele acestuia și a fost menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a reținut, că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei. Instanța de apel a considerat că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Martîniuc Serghei pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile succesului părții vătămate Jechiu Elena, declarațiile martorului Saharneau Oleg, declarațiile martorului Buinovschi Antonina; denunț din 25 iulie 2020, formulat de Revenco Vera și adresat organului de urmărire penală al IP Botanica a DP mun. Chișinău, potrivit căruia se solicită stabilirea circumstanțelor în care vecinul său Buruncenco Liviu, născut în 1977 a fost depistat decedat la domiciliu pe adresa mun. Chișinău, șos. Xxxxxx, ap. Xxxxxx, cu semne de moarte violentă (f. d. 9); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 iulie 2020, (f.d.

10-19); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.07.2020, (f.d.20-21); procesul-verbal de examinare a cadavrului din 25.07.2020, (f.d.22-23); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 30 septembrie 2020, (f.d.177-178); raportul de expertiză judiciară nr.202003C1761 din 21 august 2020, (f.d. 38- 40); raportul de expertiză judiciară nr.202005O0310 din 11 septembrie 2020, (f.d. 68-71); raportul de constatare nr.202002P2035 din 27 iulie 2020, (f.d. 44); raportul de expertiză judiciară nr.202035A0430 din 21 septembrie 2020, (f.d. 87-89); raportul de expertiză judiciară nr.34/12/I-R-3006 din 14 august 2020, (f. d. 49-62); raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-3007 din 8 septembrie 2020, (f. d. 73-81); procesul-verbal de examinare a documentelor și ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict din 28 iulie 2020, (f. d. 92-94); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 26.07.2020 și CD-R cu înregistrarea video, (f. d. 117-119); corpurile delict.

Instanța de apel, examinând probatoriul administrat, a considerat dovedită indubitabil vina inculpatului Martîniuc Serghei de comiterea omorului intenționat al unei persoane, acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art. 145 alin. (1) Cod penal, iar personalitatea acestuia susceptibilă supusă răspunderii penale.

Astfel, instanța de apel în conformitate cu prevederile art.27 Cod de procedură penală, verificând probele administrate prin prisma prevederilor art.95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor contrar opiniei apărării le-a apreciat ca fiind pertinente concludente și utile, or, în ședință nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

Cu referire la argumentele invocate în cererile de apel, privind comiterea infracțiunii în condițiile stării de legitimă apărare, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 36 alin. (2) Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat.

Astfel, la caz instanța de apel a menționat că noțiunea de bază este atacul, privit ca acțiunile sau comportarea violentă a victimei îndreptată împotriva inculpatului. Totodată, această sursă definește condițiile atacului, enumerate în textul normei privind legitima apărare, conform căreia atacul trebuie să fie direct, imediat, material și real, precum și să pună în pericol grav valorile apărute.

Existența unui pericol grav reprezintă în acest mod condiția ca legitima apărare fiind un drept al persoanei, acesta necesită să nu fie unul abuziv și exercitat în anumite limite.

În aceste condiții, instanța a atestat caracterul exclusiv abuziv al acțiunilor inculpatului în vederea pretinsei apărări împotriva unor acțiuni pretins violente ale victimei, or aplicarea a patru lovituri cu un obiect înțepător-tăietor în zona vitală, calificate drept grave și periculoase pentru viață nu se poate încadra în limitele legitimei apărări.

Mai mult ca atât, inculpatul a avut posibilitatea de a se eschiva de la acțiunile pretins violente ale victimei, nefiind constatate probe privind privarea acestuia de libertate, a avut posibilitatea de a solicita imediat ajutor după comiterea infracțiunii și constatate urmările prejudiciabile invocate.

Concomitent, elucidând criteriile clare și obiective a legalității acțiunilor întreprinse în pretinsa stare de legitimă apărare, potrivit doctrinei, instanța de apel a enunțat două categorii de condiții în lipsa cărora legitima apărare este inexistentă în acest caz: 1 condițiile ce țin de atac (care determină existența stării de legitima apărare) și 2 condițiile ce țin de apărare (care determină legalitatea acțiunilor celui atacat).

Cu privire la condițiile atacului, instanța nu a negat că în privința inculpatului a existat un atac cu aplicarea violenței, or din concluziile raportului de constatare nr.202002P2035 din 27 iulie 2020, s-au stabilit la examinarea medico-legală a lui Martîniuc Serghei excoriații și echimoze la nivelul feței, hemoragii în focar în sclera ochiului stâng, excoriații la nivelul toracelui posterior și ambelor coate, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur. Mai mult ca atât, într-adevăr există o probabilitate de cauzare a leziunilor nominalizate anume în timpul și circumstanțele indicate, însă la această întrebare expertul judiciar nu a putut oferi un răspuns, precum nu a fost posibil de stabilit nici gradul de gravitate a vătămarilor corporale pe motivul absenței documentelor medicale în original examen radiologic imprimat CD care urmau a fi prezentate de inculpat și partea apărării. Din aceste considerente instanța de judecată a respins și demersul apărării privind numirea unei expertize medico - legale privind aprecierea gradului leziunilor corporale. Mai mult, fapta a fost comisă la data de 20 iulie 2020, iar inculpatul a fost reținut la data de 25 iulie 2020. În aceste condiții, analizate inclusiv în cumul cu circumstanțele enumerate supra, motivele eschivării și personalitatea inculpatului, a determinat aprecierea critică a poziției apărării privind modul și timpul cauzării acestor dureri fizice nefiind stabilit proveniența acestora.

Astfel, instanța de apel a menționat că un moment important pentru calificarea faptei ca fiind săvârșită în stare de legitimă apărare este atacul real. Acesta este un criteriu de delimitare a legitimei apărări de la apărarea percepută ca legitimă.

În speță, instanța a constatat anume inexistența unui atac imediat în adresa inculpatului din motivele sus-indicate și în concluzie a respins alegațiile apărării, considerându-le doar ca o formă de apărare în vederea evitării răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, or chiar dacă și ar fi existat un atac în adresa lui Martîniuc Serghei, instanța a opinat în privința faptului că nu poate fi constatat cu certitudine momentul terminării atacului sau în sens larg chiar momentul cauzării leziunilor corporale inculpatului, precum și cauzele exacte ale acestora, semne care sunt necesare la stabilirea condițiilor ce țin de apărare.

Prin urmare, în stare de legitimă apărare nu se vor încadra acțiunile întreprinse împotriva unui atac consumat în trecut. În aceste condiții, prin prisma celor expuse

mai sus și în rezultatul analizei declarațiilor participanților la proces și a mijloacelor de probă, instanța a concluzionat faptul că în cazul existenței conflictului propriu-zis, inculpatul ar fi putut săvârși acțiunile sale ilicite doar după terminarea conflictului și încetării aplicării violenței în privința sa, adică în sensul unei posibile răzbunări sau în contextul dominării personale față de victimă, or chiar din declarațiile sale reiese faptul că în timpul pretinsului conflict, ultimul era în imposibilitate de a manifesta rezistență sau de a efectua careva acțiuni în timp ce pretinde că a fost lovit de victimă.

Astfel, argumentele invocate de partea apărării în cererea de apel privind săvârșirea infracțiunii în condițiile legitimei apărări, precum și nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, drept garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Astfel, instanța de apel a considerat cert identificat și demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatului Martîniuc Serghei, sunt plasate anume sub aspect penal, careva încălcări nu au fost identificate, fapta fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestuia just au fost încadrate în condițiile normei vizate de art. 145 alin. (1) Cod penal.

La capitolul individualizării pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut că sancțiunea art. 145 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 10 la 15 ani.

Așadar, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei pedepsei inculpatului Martîniuc Serghei a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 70, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, cu antecedente penale stinse și nu se află la evidența medicul psiholog sau narcolog.

Careva circumstanțe atenuante sau agravante în baza art. 76, 77 Cod penal, la examinarea cauzei și stabilirea pedepsei inculpatului nu au fost stabilite.

Temeiuri pentru liberarea inculpatului Martîniuc Serghei de răspundere penală conform prevederilor art. 53 Cod penal nu au fost stabilite.

Instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile a faptelor și personalitatea inculpatului, a concluzionat că persoana vinovată poate fi corectată și

reeducată prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea, lipsind o alternativă mai puțin severă a sancțiunilor prevăzute de normele penale imputate.

Instanța de apel a considerat că anume această pedeapsă sub formă de închisoare stabilită de către prima instanță, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

Instanța de apel a menționat că referitor la cheltuielile judiciare în sumă de 21242 lei pe cauza penală dată, instanța de fond întemeiat a decis a le pune în sarcina inculpatului în conformitate cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești inferioare declară recursuri ordinare:

5.1. avocatul Criclivii Sergiu în numele inculpatului, prin care indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești atacate, cu dispunerea achitării lui Martîniuc Serghei.

În motivarea cererii de recurs avocatul indică următoarele motive :

- instanța de apel a admis o eroare de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.(6) Cod de procedură penală la adoptarea deciziei instanței de apel, care potrivit art.414 alin.(5) Cod de procedură penală este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- instanța de apel și instanța de fond neîntemeiat au lăsat fără apreciere faptul invocat de apărare și inculpat că, cauza penală nu a fost cercetată sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, care evidențiază atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea;

- hotărârile judecătorești inferioare sunt emise contrar prevederilor art.143 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală care prevede că, expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea, inclusiv și a gradului de gravitate, și a caracterului vătămărilor integrității corporale, care nu au fost stabilite prin raportul de constatare nr.202002P2035 din 27.07.2020, și care în opinia apărării, și a inculpatului, rezultatele expertizei judiciare urmau a fi utilizate în apărarea inculpatului Martîniuc Serghei;

- prin încălcarea prevederilor art.143 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanțele de apel și fond, ilegal au respins cererile inculpatului întru dispunerea efectuării expertizei medico-legală în privința învinuțului Martîniuc Serghei, întru constatarea leziunilor corporale pricinuite de partea vătămăată Buruncenco Liviu la 25.07.2020, la aplicarea forței fizice inculpatului, rezultate care ar fi dus la confirmarea sau infirmarea versiunii inculpatului că ultimul s-a apărat de acțiunile de violență a părții vătămăate, fapte care au dus la încălcarea dreptului inculpatului la apărare, la un proces echitabil și la adoptarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate;

- recurentul menționează că instanța de apel și instanța de fond la adoptarea hotărârilor judecătorești au admis încălcări de procedură, erori de fapt și drept, prin ce s-a dat o încadrare juridică greșită acțiunilor inculpatului, pronunțându-se greșit asupra motivelor invocate în cererea de apel, nu s-a cercetat amănunțit aspectele învinuirii înaintate, nu s-a verificat și nu s-a apreciat profund probele administrate și examinate în instanță în strică conformitate cu cerințele legii, nu s-a dat o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, nu s-a analizat în modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului, nu s-a elucidat faptele importate pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu s-a argumentat clar concluziile în decizia adoptată, precum și de practica relevantă a CEDO, prin ce a dat o hotărâre ilegală și neîntemeiată, bazată pe presupuneri, care urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

5.2. inculpatul Martîniuc Serghei, prin care fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești atacate, cu reexaminarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie declarat nevinovat.

În motivarea cererii de recurs inculpatul a indicat că îi pare rău de cele întâmplate, dar a fost nevoit să se apere.

6. Pe marginea recursurilor procurorul a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale, menționând că instanțele judecătorești inferioare just au constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător, corect au stabilit vinovăția și încadrarea acțiunilor inculpatului Martîniuc Serghei în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Dat fiind faptul că la materialele cauzei penale au fost depuse 2 cereri de recurs, prin care autorii solicită achitarea inculpatului Martîniuc Serghei, din motiv că acesta s-a aflat în legitimă apărare, Colegiul penal se va expune asupra acestora concomitent.

Avocatul în cererea sa de recurs invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, precum și că a fost ignorată jurisprudența CEDO.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurenți în argumentarea recursurilor nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal notează prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului și de către inculpatul Martîniuc Serghei, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 33-38, vol. III).

La fel, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, just constatând că prin probele administrate se demonstrează vinovăția inculpatului Martîniuc Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, iar motivarea soluției corespunde dispozitivului deciziei, din care considerente în speță nu este incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De asemenea, ce ține de argumentele recurenților descrise la pct. 5.1 și 5.2 a prezentei decizii, se conchide că recurenții primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, însă instanța de recurs ordinar la aceste motive a recurenților, atestă că nu pot fi acceptate, or contravin constatărilor corecte a primei instanțe în prezenta speță, care just a indicat că este demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin întreg cumulul de probe descris, verificat și apreciat de instanța de apel în decizia sa prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, iar alegațiile recurenților nu sunt întemeiate pe careva probe credibile, fiind nefondate și subiective.

Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate argumentele recurenților invocate în apel și repetat în recursurile ordinare, ce țin de aprecierea probelor în prezenta speță, or din decizia instanței de apel rezultă cert că toate probele administrate în prezenta

cauză penală au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, conform prevederilor art. 27, 101 Cod de procedură penală, fără a admite careva erori de fapt sau de drept, iar la acest aspect s-a expus clar și detaliat în decizie, indicând motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a respectat prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, a verificat prin citire declarațiile din prima instanță a martorilor Jechiu Elena, Revenco Vera, Buinovscaia Antonina, Saharnean Oleg, în privința cărora părțile nu au avut careva obiecții sau solicitări, cu consemnarea acestui fapt în procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 octombrie 2021 (f.d. 19-20, vol. III), fiind totodată descrise și analizate declarațiile succesului părții vătămate și a martorilor și a celorlalte probe relevante, inclusiv în partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f. d. 33-38, vol. III).

La fel, se resping ca neîntemeiate motivele recurențelor, precum că: *„instanța de apel ilegal a respins cererile apărătorului și inculpatului întru dispunerea efectuării expertizei medico-legală în privința învinuitului Martîniuc Serghei, pentru constatarea leziunilor corporale pricinuite de partea vătămată Buruncenco Liviu la 25.07.2020, la aplicarea forței fizice inculpatului, rezultate care ar fi dus la confirmarea sau infirmarea versiunii inculpatului că ultimul s-a apărat de acțiunile de violență a părții vătămate, fapte care au dus la încălcarea dreptului inculpatului la apărare, la un proces echitabil și la adoptarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate”*, or din materialele cauzei rezultă că instanța de apel prin încheierea din 26 octombrie 2021 întemeiat a respins ca nefondat demersul avocatului Criclivîi Sergiu cu privire la numirea efectuării expertizei medico-legale a inculpatului Martîniuc Serghei, menționând că *„instanța de apel consideră că nu este necesară efectuarea unei expertize medico-legale a inculpatului pentru a stabili leziunile corporale suportate de către acesta, în situația în care, conform raportului de constatare nr.202002P2035 din 27 iulie 2020, s-au constatat la examinarea medico-legală a lui Martîniuc Serghei excoriații și echimoze la nivelul feței, hemoragii în focar în sclera ochiului stâng, excoriații la nivelul toracelui posterior și ambelor coate, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Suplimentar, partea apărării nu a prezentat careva întrebări ce ar urma să fie prezentate expertului”*, (f.d. 25, vol. III).

Ce ține de criticele avocatului, precum că: *„nu s-a argumentat clar concluziile în decizia adoptată, precum și nu s-a ținut cont de practica relevantă CEDO”*, Colegiul penal atestă că nu pot fi acceptate, or verificând materialele cauzei penale nu au fost identificate careva circumstanțe sau erori de drept ce ar confirma temeinicia acestor motive.

Colegiul penal notează că temeiul de recurs invocat de apărător, prevăzut de art.

427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor că nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului, în prezenta speță nu s-au confirmat, or în decizia adoptată instanța de apel a stabilit just prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. art. 145 alin. (1) Cod penal în acțiunile inculpatului Martîniuc Serghei, întemeindu-și această soluție în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 39-41, vol. III).

Argumentul recurențelor precum că „*inculpatul s-a apărat de acțiunile de violență a părții vătămate, acesta fiind în condițiile stării de legitimă apărare*”, Colegiul penal la fel îl consideră neîntemeiat și declarativ, or instanța de apel s-a expus pe larg și întemeiat asupra acestui argument la pct. 13 din decizia sa, temei de a interveni în decizia atacată nu există.

Ce ține de temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală indicat de avocat, Colegiul penal atestă că în susținerea acestui temei, recurentul nu a invocat nici un argument, iar instanța de recurs ordinar, verificând decizia instanței de apel și prin prisma acestui temei nu identifică vreun temei de a interveni în decizia instanței de apel, deoarece aceasta este legală și întemeiată, nefiind afectată de vreo eroare de fapt sau de drept, după cum consideră greșit recurenții în prezenta speță.

De asemenea, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurenți în cererile de recurs, sunt în majoritate similare cu cele invocate în apel, descrise și în pct. 3, 3.1. a prezentei decizii, în privința cărora instanța de apel în decizia sa (f.d. 27-46, vol. III), s-a expus motivat, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apelurile declarate de avocat în numele inculpatului și de către inculpatul Martîniuc Serghei, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7.1 În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului și de către inculpatul Martîniuc Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Martîniuc Serghei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie